

УМОВИ

проведення обласного змагання команд учнівських лісництв

1. Загальні положення

1.1. Обласне змагання команд учнівських лісництв (далі – Змагання) проводиться разом серед учнівських лісництв закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

1.2. Мета Змагання: підвищення ефективності та якості організації роботи учнівських лісництв; активізація участі учнівської молоді в природоохоронній та дослідно-експериментальній роботі в галузі лісового господарства; спонукання до свідомого вибору майбутньої професії.

1.3. Завдання Змагання:

- підведення підсумків практичної природоохоронної, дослідницької та просвітницької роботи;
- виявлення та оцінювання рівня набутих вмінь і навичок з лісівництва.

1.4. Інформація про проведення Змагання розміщується на сайті Івано-Франківського обласного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді (далі - ІФОЕНЦУМ): www.oencum.if.ua та надсилається до місцевих органів управління освітою.

2. Організація Змагання

2.1. Змагання проводиться щорічно департаментом освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації за сприяння Івано-Франківського обласного управління лісового та мисливського господарства у два етапи:

I етап – районний (міський) (квітень);

II етап – обласний очний (травень).

Організаційно-методичний супровід Змагання здійснює ІФОЕНЦУМ.

2.2. Для участі у Змаганні у закладах освіти формуються команди з членів учнівського лісництва. До складу команди входять 3 особи віком від 13 до 18 років, керівник учнівського лісництва та відповідальний працівник державного лісового господарства.

2.3. У I районному етапі беруть участь команди закладів загальної середньої освіти та закладів позашкільної освіти. I районний етап проводиться відповідно до розділів 3, 4 цих Умов.

За наявності в районі (місті) одного учнівського лісництва, I районний (міський) етап не проводиться – учнівське лісництво скеровується на II обласний етап Змагання.

2.4. Команди учнівських лісництв закладів загальної середньої та позашкільної освіти об'єднаних територіальних громад беруть участь у I етапі Змагання в районах (містах) за територіальним принципом.

2.5. Дата, місце проведення, склад оргкомітету та журі I районного етапу Змагання затверджуються наказом відповідного місцевого органу управління освітою, II обласного етапу Змагання – наказом департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації.

2.6. На підставі протоколу журі I районного етапу Змагання, затвердженого наказом місцевого органу управління освітою, визначається команда – переможець (I місце), яка скеровується для участі у II обласному етапі Змагання.

2.7. Для участі у II обласному етапі Змагання за два тижні до проведення необхідно подати на електронну адресу ІФОЕНЦУМ if_odencum@ukr.net:

- наказ місцевого органу управління освітою про скерування команди на Змагання;
- заявку на участь команди учнівського лісництва у II обласному етапі Змагання (додаток 1).

2.8. До місця проведення II обласного етапу Змагання команди прибувають відповідно до поданої заявки у супроводі керівника команди, відповідального за збереження життя та здоров'я учасників в дорозі та під час проведення заходу.

2.9. Тривалість проведення II обласного етапу Змагання 5 годин.

3. Програма Змагання

3.1. Програмою Змагання передбачені:

- презентація діяльності учнівського лісництва у формі постерного захисту (додаток 2).
- робота на локаціях Змагання:
 - I локація – «Визначення лісових порід за живими взірцями» (кожен член команди повинен назвати найпоширеніші лісові породи);
 - II локація – «Визначення лісових порід за взірцями насіння» (кожен член команди повинен назвати 10 лісових порід);
 - III локація – «Практичні навички з живцювання та висівання насіння лісових порід, облаштування шкільки та розсадника»;
- презентація дослідницької роботи (додаток 3). Дослідницька робота подається у друкованому вигляді.

3.2. У презентації діяльності учнівського лісництва можуть брати участь всі члени команди. Презентація доповнюється планом, паспортом, буклетом-візитівкою учнівського лісництва.

Один із членів команди здійснює захист дослідницької роботи у довільній формі (постерний захист, мультимедійна презентація тощо), інші два учасники працюють на локаціях.

3.3. Програмою Змагання передбачені:

- зустрічі з науковцями та фахівцями в галузі лісового господарства;
- практична природоохоронна акція з висаджування вирощених власноруч саджанців деревно-чагарникових порід.

4. Критерії оцінювання

4.1. Критерії оцінювання постерної презентації діяльності учнівського лісництва:

- Практична природоохоронна робота (0 – 2 бали)
0 – відсутня інформація про проведену практичну природоохоронну роботу учнівського лісництва;
1 – проведена практична природоохоронна робота вказана в тексті, але не засвідчена на світлинах;
2 – проведена практична природоохоронна робота вказана у тексті і засвідчена на світлинах.
- Профорієнтаційна робота (0 – 2 бали)
0 – відсутня інформація про проведену профорієнтаційну роботу;
1 – не вказано результативність проведеної профорієнтаційної роботи;
2 – робота з професійної орієнтації результативна – члени учнівського лісництва стають студентами закладів вищої освіти лісівничого напрямку.
- Просвітницька робота (0 – 2 бали)
0 – відсутня інформація про проведену просвітницьку роботу;
1 – просвітницька робота проведена, але немає даних про її результативність;
2 бали – представлена результативність просвітницької роботи.
- Інтерв'ю учасника Змагань в рамках постерного захисту діяльності учнівського лісництва (0 – 3 бали)
0 – учасник(и) не спроможний(і) презентувати свою роботу;
1 – постерна презентація відбувається у вигляді читання без відриву від тексту;
2 – під час презентації учасник(и) вільно та впевнено представляє(ють) діяльність учнівського лісництва, але, відповідаючи на запитання журі стосовно різних аспектів роботи, допускає(ють) помилки;
3 – учасник(и) вільно та впевнено представляє(ють) діяльність учнівського лісництва і правильно відповідає(ють) на запитання журі.

- Оформлення постера (0-3 бали)
0 – постер відсутній;
1 – на постері розміщений тільки текстовий матеріал;
2 – постер містить всі необхідні елементи (текстовий матеріал, світлини, таблиці, діаграми тощо), які розміщені хаотично і не створюють цілісної картини діяльності учнівського лісництва, шрифт занадто дрібний;
3 – постер побудований логічно, послідовно, зручно для перегляду, органічно поєднуються всі необхідні елементи.

Максимальна кількість балів, яку може отримати команда при постерній презентації діяльності учнівського лісництва – 12.

4.2. Оцінювання роботи на локаціях Змагання:

- I локація – «Визначення лісових порід за живими взірцями» (0 – 10 балів). Надається по одному балу за кожен правильно названу лісову породу.

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники на I локації – 20.

- II локація – «Визначення лісових порід за насінням» (0 – 10 балів). Надається по одному балу за кожен правильно названу лісову породу.

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники на II локації – 20.

- III локація – «Практичні навички з живцювання та висівання насіння лісових порід, облаштування шкільки та розсадника».

➤ Правила облаштування шкільки та розсадника (0-2 бали). Учасник повинен назвати правила облаштування шкільки та розсадника.

- 0 – не названі, або неправильно названі правила облаштування;
- 1 – правильно названі правила облаштування розсадника або шкільки;
- 2 – правильно названі правила облаштування і розсадника, і шкільки.

➤ Продемонструвати вміння та навички щодо живцювання лісових культур (0-2 бали). Кожному учаснику пропонується одна з найпоширеніших лісових культур.

Учасник повинен:

1. Назвати лісову культуру (0-1 бал)

- 0 – не названо, або неправильно названа лісова культура;
- 1 – правильно названа лісова культура.

2. Продемонструвати вміння та навички щодо живцювання (0-1 бал)

0 – учасник не може практично продемонструвати вміння із живцювання лісової культури або демонструє неправильно;

1 – учасник правильно демонструє вміння із живцювання лісової культури.

➤ Продемонструвати вміння та навички щодо висівання насіння (0-2 бали). Кожному учаснику пропонується насіння однієї найпоширенішої лісової культури.

Учасник повинен:

1. Назвати лісову культуру (0-1 бал)

0 – не названо, або неправильно названа лісова культура;

1 – правильно названа лісова культура.

2. Продемонструвати вміння та навички щодо висівання (0-1 бал).

0 – учасник не може практично продемонструвати вміння із висівання насіння лісової культури або не правильно демонструє;

1 – учасник правильно демонструє висівання насіння лісової культури.

Максимальна кількість балів, яку можуть отримати учасники на III локації – 12.

Максимальна кількість балів на локаціях Змагання – **52**.

4.3. Критерії оцінювання дослідницької роботи:

• Структура дослідницької роботи (0-2 бали)

0 – дослідницька робота написана як оповідання, немає поділу на розділи відповідно до вимог;

1 – в дослідницькій роботі є не всі розділи, є граматичні помилки;

2 – дослідницька робота чітко структурована, текст грамотний, написаний з дотриманням правил українського ділового мовлення.

• Обґрунтування актуальності (необхідності проведення дослідження) (0-3 бали)

0 – обґрунтування актуальності відсутнє, актуальність дослідження в роботі не зазначена; дослідження не є актуальним;

1 – учасник не може чітко відповісти на питання, для чого проводилась робота, хоча дослідження (відповідно до змісту) є актуальним;

2 – учасник допускає помилки у формулюванні актуальності дослідження;

3 – актуальність у роботі зазначена, учасник в повній мірі може обґрунтувати актуальність проведеного дослідження.

• Мета та завдання дослідження (0-2 бали):

0 – мета та завдання в роботі не зазначені, учасник не може їх назвати;

1 – мета в роботі зазначена, завдання відсутні (або навпаки);

2 – у дослідницькій роботі зазначено правильно мету та завдання, про що свідчить хід та результати дослідження.

- Методика дослідження (0-2 бали):

0 – опис методів, які використовувались при проведенні дослідження, відсутній, учасник не може розповісти, як проводилось дослідження;

1 – методи дослідження викладені не послідовно;

2 – методи дослідження викладені чітко, коротко, з врахуванням ключових моментів (за принципом «повтори дослід за мною»).

- Результати дослідження (0-4 бали)

0 – результати не наведені;

1 – наведені результати не відповідають завданням дослідження;

2 – результати відповідають завданням дослідження, але відсутні світлини, де зафіксовано хід, результати експерименту;

3 – результати чітко окреслені, відповідають поставленим завданням, проілюстровані світлинами, таблицями, графіками тощо;

4 – в роботі наведено аналіз отриманих результатів.

- Висновки (0-2 бали):

0 – висновки дослідження в роботі відсутні;

1 – висновки в роботі є, але вони зовсім не відповідають поставленим завданням дослідження, містять не підсумок результатів дослідження, а констатацію загальновідомих положень;

2 – висновки подано як підсумок результатів дослідження, вони повністю відповідають завданням дослідження.

- Практичне значення дослідження (0-1 бали):

0 – в роботі не зазначена можливість практичного використання результатів дослідження, результати практичного значення не мають;

1 – результати дослідження рекомендовані для використання на практиці у лісовому господарстві.

- Презентація дослідницької роботи (0-3 бали):

0 – робота подається на Змагання, але не презентується;

1 – презентація відбувається у вигляді читання без відриву від тексту;

2 – під час презентації учасник вільно та впевнено викладає зміст роботи, але, відповідаючи на запитання журі стосовно різних аспектів роботи, допускає помилки;

3 – учасник вільно та впевнено викладає не тільки основний зміст презентації, але і правильно відповідає на запитання журі.

Максимальна кількість балів, яку можна отримати на презентації дослідницької роботи – 19.

Максимальна кількість балів, яку може отримати команда на Змаганні – 83.

4. Підведення підсумків

4.1. Команди-переможці (I місце – одне, II місце – одне, III місце – одне) Змагання визначаються журі за загальною кількістю набраних балів.

4.2. За умови отримання командами однакової кількості балів перевага надається команді, яка набрала більшу кількість балів на локаціях Змагання.

4.3. Переможці II обласного етапу Змагання відзначаються грамотами департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації та подарунками.

4.4. Педагогам, які підготували переможців II обласного етапу Змагання, оголошуються подяки департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації.

4.5. Команда, яка зайняла I місце на II обласному етапі Змагання, скеровується для участі у Всеукраїнському зльоті учнівських лісництв закладів загальної середньої та позашкільної освіти.

5. Фінансування

5.1. Витрати на відрядження команди-переможця I районного (міського) етапу Змагання для участі в II обласному етапі Змагання здійснюються за рахунок коштів організації, що відряджає.

5.2. Витрати на організацію, проведення II обласного етапу Змагання та скерування команди-переможця для участі у Всеукраїнському зльоті учнівських лісництв закладів загальної середньої та позашкільної освіти здійснюються за рахунок коштів департаменту освіти, науки та молодіжної політики Івано-Франківської облдержадміністрації.

Додаток 1
до Умов проведення обласного змагання
команд учнівських лісництв

ЗАЯВКА

**на участь у обласному змаганні команд учнівських лісництв закладів
загальної середньої освіти і закладів позашкільної освіти**

Назва учнівського лісництва _____

Район/місто _____

Склад команди:

№ з/п	Прізвище, ім'я учасника	Дата народження (число, місяць, рік)	Клас, школа, ЗПО
1.			
2.			
3.			

Керівник делегації _____
(прізвище, ім'я, по батькові, посада)

Тема учнівської дослідницької роботи _____

Контактний телефон керівника _____

Директор школи/ЗПО _____
/підпис/

М.П.

Рекомендації щодо оформлення постера (стенда)

Розміри постера: аркуш паперу формату А1 (83 х 60 см) з рейками та прикріпленим шнурком для зручності презентації.

На постері повинні бути відображені:

- діяльність учнівського лісництва за напрямками;
- ключові ідеї дослідницької роботи, впровадження результатів.

Доцільно всю площу постера умовно поділити на 2 частини:

- у першій частині викласти діяльність учнівського лісництва за напрямками;
- у другій – викласти мету, завдання, актуальність учнівської дослідницької роботи та методичку дослідження, отримані результати, висновки та практичне застосування результатів роботи.

Тему дослідницької роботи слід розмістити у верхній частині постера.

Для презентації роботи на постері розміщують текстові фрагменти, графіки, діаграми, фотографії в такому просторовому вирішенні, щоб створити цілісну картину діяльності учнівського лісництва та суті виконаної дослідницької роботи.

Шрифт текстової частини має бути такого розміру, щоб вільно читався на відстані 1-1,5 м від стенду. Фотографії, діаграми, графіки, таблиці мають відображати ключові етапи чи результати роботи. Кожна ілюстрація має мати назву та пояснення того, що вона відображає. Ілюстративний матеріал має займати не менше половини площі стенда. Розмір шрифту в тексті - не менше 20 пт.

Всі відібрані елементи на стенді мають бути розміщені логічно, послідовно та зручно для перегляду. Структура мусить бути такою, щоб з першого погляду можна було знайти відомості про учнівське лісництво, його діяльність, тему, мету та завдання дослідницької роботи, результати та висновки.

Пріоритетним в оцінці діяльності учнівського лісництва є:

- практичний внесок у збереження та примноження лісових ресурсів;
- результативність проведеного дослідження;
- рівень обізнаності в лісовій галузі.

Діяльність учнівського лісництва та дослідження, які висвітлені на постері, захищаються та оцінюються в інтерв'ю, в якому учні вільно та впевнено обговорюють та пояснюють свою роботу, ведуть бесіду.

Слід бути готовими до обговорення своєї участі у напрямах діяльності учнівського лісництва та проведеного дослідження. Важливо глибоко розуміти свою роботу і добре володіти матеріалом.

Додаток 3
до Умов проведення обласного змагання
команд учнівських лісництв

Науково-дослідницька робота складається з таких розділів:

Вступ включає лаконічний виклад загальної характеристики проблеми, її актуальність, теоретичне і практичне значення. Наводяться чітко сформульовані мета і завдання роботи.

Актуальність обраної теми обґрунтовує необхідність проведення дослідження. Обґрунтувати актуальність – значить пояснити, чому саме зараз потрібно займатися даним питанням, розв’язанню якої проблеми сприятиме проведене наукове дослідження. Визначення актуальності дослідження – обов’язкова вимога дослідження. Наприклад, сумнівною є актуальність дослідження з вирощування дикорослих лікарських рослин в кімнатних умовах (для чого?). А от дослідження видового складу лікарських рослин (на конкретній території), динаміка видового складу, інтродукція їх на пришкільні ділянки чи власні садиби – це вже цікаво.

Щоб не відхилитися від заданої теми, необхідно ясно і точно уявити собі мету та завдання дослідження.

Мета формулюється коротко, в смисловому вираженні формулюючи те, що збирається зробити дослідник; це кінцевий результат, котрого має досягти дослідник при завершенні своєї роботи.

Як правило, мета починається з дієслів: вияснити, виявити, встановити, обґрунтувати, уточнити, розробити, провести тощо. Мета конкретизується в завданнях дослідження. Тобто, завдання дослідження – це вибір шляхів і засобів для досягнення мети. У завданнях окреслюють комплекс проблем, котрі необхідно вирішити в ході експерименту.

Розділ I. Огляд літератури містить аналіз літературних джерел з проблеми дослідження. Оперуючи даними літератури та критично осмислюючи їх, автор обґрунтовує необхідність проведення запланованого експериментального дослідження, прогнозує можливі результати. Огляд літератури складається для з’ясування стану розробки даної теми і визначення доцільності її подальшого вивчення. Він має демонструвати ґрунтовне ознайомлення юного дослідника зі спеціальною літературою, його вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, оцінювати зроблене іншими дослідниками, визначати головне у сучасному стані вивчення теми і критично оцінювати публікації, що мають пряме і безпосереднє відношення до досліджуваних питань. Закінчувати огляд літератури необхідно обґрунтуванням доцільності продовження вивчення тих проблемних питань, які стали предметом дослідження в науково-дослідницькій роботі.

Об'єм цього розділу не повинний перевищувати 1/3 всього об'єму роботи.

Розділ II. Об'єкт та методи дослідження. У цьому розділі подається повна, розгорнута інформація про об'єкт дослідження. Описується схема постановки експерименту (проведення спостережень) та методики проведення досліджень, методику треба описувати повністю, без скорочень і змін, але лаконічно. Дається перелік технічного обладнання і використаних реактивів. Вказується, за яким методом проводиться математична обробка отриманих даних.

Розділ III. Результати досліджень. Це основний розділ роботи. У ньому викладають послідовно і логічно результати власних досліджень. Цифровий матеріал подають у вигляді таблиць. Ілюстративним матеріалом можуть також бути фотографії, графіки, діаграми, схеми, малюнки. Слід пам'ятати, що ілюстрації покращують сприйняття роботи, тому графіки і малюнки слід розміщувати безпосередньо за текстом, у якому вони описані.

Обговорення результатів дослідження. Призначення цього розділу полягає в аналізі та критичному осмисленні отриманих результатів. Проводиться порівняння результатів досліджень з даними літератури та встановлюються загальні закономірності досліджуваних явищ. За бажанням автора розділи «Результати досліджень» і «Обговорення результатів досліджень» можуть бути об'єднані у розділ «Результати досліджень та їх обговорення».

Розділ IV. Висновки – це лаконічний, стислий виклад суті отриманих результатів. Висновки подаються по пунктах згідно з отриманими результатами дослідження відповідно до тих завдань, які ставив перед собою дослідник і які викладені у вступі. Висновки можуть включати рекомендації щодо практичного використання результатів дослідження. Висновки повинні бути чіткі і лаконічні.

Список літератури включає всі першоджерела, які цитуються у роботі.

Додатки. До роботи додають наочний матеріал, який підтверджує результати досліджень: фотографії, карти, рисунки, колекції зібраного матеріалу тощо. У додатки можна винести частину ілюстративного матеріалу: великі таблиці з об'ємним цифровим матеріалом, малюнки, технічні описи.

Дослідницька робота має бути надрукована чітко, розбірливо, без помилок та виправлень.

Титульна сторінка. Першою сторінкою науково-дослідницької роботи є титульний аркуш, на якому вказують назву закладу освіти, де виконувалась робота, назву роботи, прізвище, ім'я та по батькові учня, клас, назву гуртка чи секції; прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника, вчений ступінь, місце роботи, посаду, місто і рік виконання роботи.